

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000499

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толстая Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Tolstaia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 04-03-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 46_4544

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.52, 76.29.52.21, 76.29.52.27

Тема дисертації:

1. Тривожні розлади у вимушених переселенців (клініко-психопатологічні особливості, діагностика, терапія)
2. Anxiety disorders in internally displaced persons (clinical and psychopathological features, diagnosis, therapy)

Реферат:

1. Мета роботи: на основі вивчення клініко-психопатологічних та патопсихологічних особливостей тривожних розладів у вимушених переселенців, розробити персоніфіковану систему їх комплексної терапії та профілактики та оцінити її ефективність Для досягнення поставленої мети, за умови інформованої згоди з дотриманням принципів біоетики та деонтології на базі КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3» та у Центрі ментального здоров'я «Restart» проведено комплексне обстеження 165 хворих на тривожні розлади, обох статей, у віці 20 - 55 років. Основну групу склали 93 хворих вимушених переселенців (53 жінки та 40 чоловіка), контрольну – 72 хворих (40 жінок та 32 чоловіка), які постійно проживають в м. Харкові та Харківській області. Усі пацієнти отримували регламентовану психофармакотерапію згідно класичних протоколів. Основну групу було розподілено на дві підгрупи терапевтичну групу, у яку увійшли пацієнти які приймали участь у терапевтичній програмі, розробленої за результатами власних досліджень – 55 (29 жінок та 26 чоловіків) хворих та групу порівняння – 38 (21 жінка та 17 чоловіків) хворих, які отримували стандартну регламентовану терапію в медичному закладі. Встановлено, що клінічна структура тривожних розладів у

обстежених хворих представлена змішаною тривожно-депресивною реакцією (F43.22) – 28,2±1,2% обстежених основної та 35,4 ±1,3% контрольної групи, панічним розладом (F41.0) – 36,4±1,3% та 38,2±1,3% відповідно, генералізованим тривожним розладом (F41.1) – 35,4±1,3% обстежених основної та 26,4 ±1,2% контрольної груп. Описано феноменологію депресивної симптоматики та соматичних еквівалентів тривоги у структурі тривожних розладів у вимушених переселенців. Розроблена модель формування тривожних розладів у вимушених переселенців, яка лягла в основу створення комплексної персоніфікованої системи терапії тривожних розладів у вимушених переселенців з диференційованим використанням методів психофармакотерапії, психотерапії та психосвіти. Встановлена висока результативність розробленої терапії тривожних розладів у вимушених переселенців в порівнянні з традиційним комплексним лікуванням щодо редукції психопатологічної симптоматики, зниження рівня тривоги та депресії за відповідними шкалами, зниження рівня соціальної фрустрованості, відновлення соціальної активності та підвищення якості життя вимушених переселенців за даними півторарічного катамнестичного дослідження.

2. Aim of research: to develop an integrated personalized system of therapy and prevention of anxiety disorders in internally displaced persons (IDPs) based on the study of clinical, psychopathological and pathopsychological features of anxiety disorders and to evaluate its effectiveness. A comprehensive examination of 165 patients with anxiety disorders was conducted to achieve this goal with informed consent and in compliance with the principles of bioethics and deontology. Patients were both sexes, aged 20-55 years. The research was performed at the Regional Clinical Psychiatric Hospital No.3 and at the «Restart» Mental Health Center. The main group consisted of 93 internally displaced persons (53 women and 40 men), and the control group consisted of 72 patients (40 women and 32 men) who permanently reside in Kharkiv and the Kharkiv region. All patients received regimented psychopharmacotherapy according to clinical protocols. The main group was divided into two subgroups: a therapeutic group, which included patients who participated in a therapeutic program developed on the basis of authors' own research – 55 (29 women and 26 men) patients and a comparison group – 38 (21 women and 17 men) patients who received standard regimented therapy in a medical institution. It was found that clinical structure of anxiety disorders in the examined patients was represented by a mixed anxiety-depressive reaction (F43.22) – 28.2±1.2% of the main group and 35.4±1.3% of the control group, panic disorder (F41.0) – 36.4±1.3% and 38.2±1.3%; respectively, generalized anxiety disorder (F41.1) – 35.4±1.3% of the main group and 26.4±1.2% of the control group. The phenomenology of depressive symptoms and somatic equivalents of anxiety in the structure of anxiety disorders in internally displaced persons is described. High effectiveness of the developed therapy for anxiety disorders in IDPs in comparison with traditional complex treatment has been established. Results of the intervention were: reduction of psychopathological symptoms, reduction of anxiety and depression according to the relevant scales, reduction of social frustration, restoration of social activity and improvement of the quality of life of IDPs according to a year and a half cathamnestic study.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Клініко-психопатологічні особливості депресивних розладів в осіб, які пережили бойові дії. // Медицина сьогодні і завтра. 2020. №3 (88). С. 83–88.
2. Кожина Г.М., Зеленська К.О., Красковська Т.Ю., Кожин М.І. Комплексний підхід в терапії розладів адаптації. // Український вісник психоневрології. 2020. Т. 28, № 4 (105). С. 34–39.

- 3. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Біосугестивна терапія в системі лікування стрес асоційованих розладів у вимушено переміщених осіб. // Медицина сьогодні і завтра. 2020. №4 (89). С. 66-73.
- 4. Красковська Т.Ю. Гендерно орієнтована психотерапія тривожних розладів у вимушених переселенців. // Експериментальна і клінічна медицина. 2020. № 4 (89). С. 53-57.
- 5. Толстая Т.Ю. Клінічна феноменологія тривожних розладів у вимушених переселенців // Український вісник психоневрології. 2021. Т. 29, № 4 (109). С. 33-35.
- 6. Зборовський О.М., Кожина Г.М., Симонян В.А., Кожин М.І., Сергієнко О.В., Табачнікова В.С., Толстая Т.Ю. Клінічна феноменологія соматоформних розладів та оцінка якості життя пацієнтів зони операції об'єднаних сил та внутрішнього переміщених осіб. // Медицина сьогодні і завтра. 2021. №4. С. 74-80.
- 7. Зеленська К.О., Толстая Т.Ю. Тривожні розлади у структурі стрес-асоційованих розладів у вимушених переселенців. // Експериментальна і клінічна медицина. 2023. № 3 (90). С. 64-69.
- 8. Kozhyha N.M., Zelenska K.O., Kraskovska T.Yu. The levels of anxiety in internally displaced persons in modern conditions. // Scientific discoveries: projects, strategies and development : The International Scientific and Practical Conference : collection of scientific papers, Edinburgh, UK, 25 October 2019 / European Scientific Platform. Edinburgh, 2019. Vol. 2. P. 26-27.
- 9. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Психотерапія як основна ланка патогенетичної терапії у вимушених переселенці з тривожними розладами // Психологічне консультування та психотерапія: виклики сучасності : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. м. Харків, 15-16 листопада 2019 р.: збірник тез / Харків, 2019. С. 35-38.
- 10. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Комплексна патогенетична терапія у вимушених переселенців з тривожними розладами. // Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика : матеріали міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції, м. Харків, 13-14 грудня 2019 р. : збірник тез / Харків, 2019. С. 31-32.
- 11. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Клінічна картина тривожних розладів у вимушених переселенців // Медицина третього тисячоліття : міжвузівська конференція молодих вчених та студентів, Харків, 20-22 січня 2020 р. : збірник тез / ХНМУ. Харків, 2020. С. 401-402.
- 12. Zelenska K., Kraskovska T., Zelenska H. Clinical-psychopathological peculiarities of post-stress disorders in persons who have been survived the war. // Die wichtigsten vektoren für die entwicklung der wissenschaft im jahr 2020 : zu den materialien internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg, 24 Januar 2020 : collection of scientific papers / European Scientific Platform. Luxembourg, 2020. Band 1. S. 90-91.
- 13. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю., Зеленська Г.М. Вплив перенесеної стресової події на вираженість тривожної та депресивної симптоматики у вимушених переселенців. // Les tendances actuelles de la mondialisation de la science mondiale : collection de papiers scientifiques «ПГОН» avec des matériaux de la conférence scientifique et pratique internationale (Vol. 2), 3 avril, 2020. Monaco, Principauté de Monaco / Plateforme scientifique européenne. Monaco, 2020. Vol. 2. P. 46-47.
- 14. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Ступінь нервово-психічної напруги та тривожності у вимушених переселенців та мешканців Харківської області. // Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації : збірник тез II Науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю, Харків, 15 травня 2020. Харків : НАФАУ, 2020. С. 88-89.
- 15. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю., Зеленська Г.М. Гендерні особливості афективних розладів у вимушених переселенців. // Проблема людини у соціально-гуманітарному та медичному дискурсах : матеріали науково-практичної онлайн конференції з міжнародною участю, Харків, 28 -29 травня 2020. Харків : ХНМУ. С. 44-45.
- 16. Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Рівні тривожної та депресивної симптоматики у вимушених переселенців в сучасних умовах. // Актуальні питання клінічної медицини : тези за матеріалами XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю (20 листопада 2020 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2020. С. 78-79.

- 17. Кожина Г.М., Красковська Т.Ю. Ефективність психотерапії тривожних розладів у вимушених переселенців. // Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки: Збірник тез I Міжнародної наукової конференції присвяченої 35 роковинам аварії на ЧАЕС, 22-23 квітня 2021 р. / Упорядники: А.А. Криськов, В.В. Вишньовський та Н.В. Габрусєва. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2021 С. 37-38.
- 18. Кожина Г.М., Зеленська К.О., Стрельнікова І.М., Юдін М.А., Толстая Т.Ю. Психотерапія тривожних розладів у вимушених переселенців. // Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика : II міжнародна міждисциплінарна науково-практична конференція, Харків, 24-25 вересня 2021 р. : збірник тез доповідей. Харків, 2021. С. 44-45.
- 19. Толстая Т.Ю. Ефективність біосугестивної терапії у лікуванні тривожних розладів у вимушено переміщених осіб // XV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю «Актуальні питання клінічної медицини», Запоріжжя, 19 листопада 2021 р. : тези за матеріалами. Запоріжжя, 2021. С. 307-308
- 20. Толстая Т.Ю. Психотерапія, як компонент комплексного лікування тривожних розладів у вимушених переселенців // Медицина третього тисячоліття: міжвузівської конференції молодих вчених та студентів. Харків, 24-26 січня 2022р. : збірник тез. Харків, 2022. С. 366-377.
- 21. Tolstaia T. Effectiveness of psychotherapy of anxiety disorders in forced migrants depending on gender. // ISIC – 2022 : International Scientific Interdisciplinary Conference, Kharkiv, 23–25th November 2022 : abstract book. KhNMU. Kharkiv, 2022. P. 141-142.
- 22. Толстая Т.Ю. Психотерапія тривожних розладів у вимушених переселенців. // Медицина третього тисячоліття : Фестиваль молодіжної науки : збірник тез конференції, Харків, 13-15 лютого 2023 / Харківський національний медичний університет. Харків : ХНМУ, 2023. С. 271-272.
- 23. Tolstaia T.Yu. Pathogenetically substantiated complex therapy program of anxiety disorders in internally displaced persons. // Journal of Education, Health and Sport. 2021. Vol. 11 № 11. P. 188-193.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

1. Кожина Г.М., Терьошина І.Ф., Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Патент на винахід № 122655 (UA), МПК С07С 215/06 Спосіб лікування осіб похилого віку, хворих на генералізований тривожний розлад з переважанням ідеаторного компонента тривоги. // Харківський національний медичний університет; № а202002218; заявл. 03.04.2020; опубл. 10.12.2020, бюл. № 23. 2. Кожина Г.М., Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. Патент на корисну модель № 144223 Україна, МПК А61К 31/40. Спосіб комплексного лікування тривожних розладів у хворих на органічну патологію головного мозку. // Харківський національний медичний університет; № u202002953; заявл. 18.05.2020; опубл. 10.09.2020, бюл. № 17.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000948; 0119U002902

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна
2. Hanna M. Kozhyna

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2000-707X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марута Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Maruta

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6619-9150

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вул. Академіка Павлова, буд. 46, Харків, Харківський р-н., 61068, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Лариса Олександрівна

2. Larysa O. Herasymenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9002-3641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венгер Олена Петрівна
2. Olena P. Venher

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6847-7206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєва Оксана Василівна
2. Oksana V. Vasylieva

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0285-8820

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маркова Маріанна Владиславівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маркова Маріанна Владиславівна

